

Akureyrarbær

Ársreikningur

2024

Akureyrarbær
Geislagötu 9
600 Akureyri
kt. 410169-6229

Akureyrarbær

Ársreikningur

2024

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	3
Rekstrarreikningur	5
Efnahagsreikningur	6-7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9

Skýrsla og áritun bæjarstjórnar og bæjarstjóra

Ársreikningur Akureyrarbæjar er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar stjórnvalda um reikningsskil sveitarfélaga.

Rekstrartekjur sveitarfélagsins á árinu námu 37.915 milljónum króna samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi fyrir A og B hluta en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir rekstrartekjum að fjárhæð 36.233 milljónum króna. Rekstrartekjur A hluta námu 30.252 milljónum króna en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir rekstrartekjum að fjárhæð 29.488 milljónum króna.

Álagningarhlutfall útsvars var 14,97% sem er lögbundið hámark þess. Álagningarhlutfall fasteignaskatts nam 0,31% vegna íbúðarhúsnæðis og 1,63% vegna atvinnuhúsnæðis en lögbundið hámark þess er 0,625% og 1,65%. Rekstrarniðurstæða sveitarfélagsins samkvæmt samanteknum rekstrarreikningi A og B hluta var jákvæð um 2.218 milljónir króna en samkvæmt fjárhagsáætlun var gert ráð fyrir 436 milljónum króna jákvæðri rekstrarniðurstöðu. Rekstrarniðurstæða A hluta var jákvæð um 834 milljónir króna en fjárhagsáætlun gerði ráð fyrir neikvæðri rekstrarniðurstöðu að fjárhæð 632 milljónum króna. Eigið fé sveitarfélagsins í árslok nam 30.534 milljónum króna samkvæmt efnahagsreikningi, en þar af nam eigið fé A hluta 18.876 milljónum króna.

Laun, launatengd gjöld og breyting lífeyrisskuldbindinga á árinu námu alls 20.066 milljónum króna en starfsmannafjöldi hjá sveitarfélaginu nam 1.530 stöðugildum.

Í samræmi við lög um ársreikninga birtir sveitarfélagið yfirlýsingu um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar í viðauka með ársreikningi.

Ársreikningur Akureyrarbæjar fyrir árið 2024 er tilbúinn til endurskoðunar og afgreiðslu í bæjarstjórn.

Akureyri, 10. apríl 2025

Bæjarstjóri:

Bæjarráð:

Heimir Ólaf Arnason Hulda Elma Eysteinsdóttir
Hermundur Jónsson
Sunná H. Jónsson
Jón Hjartarson
Jóna Salme Jónbjörger Jónsdóttir

Bæjarstjórn Akureyrarbæjar staðfestir hér með ársreikning Akureyrarbæjar fyrir árið 2024 með undirritun sinni.

Akureyri 2025

Bæjarstjórn:

Rekstrarreikningur ársins 2024

Skýr.	Sveitarsjóður A hluti			Samantekið A og B hluti		
	2024	Áætlun með viðaukum	2023	2024	Áætlun með viðaukum	2023
Rekstrartekjur						
Skatttekjur	18.748.395	18.690.000	17.492.987	18.661.330	18.615.200	17.417.037
Framlög jöfnunarsjóðs	6.169.164	5.998.191	5.127.337	6.169.164	5.998.191	5.127.337
Aðrar tekjur	5.334.505	4.799.494	5.061.396	13.084.480	11.619.660	11.860.313
3	30.252.063	29.487.685	27.681.721	37.914.974	36.233.051	34.404.688
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld	4 (17.678.909)	(17.564.049)	(16.153.218)	(19.710.184)	(19.734.959)	(18.024.065)
Hækkun lífeyrisskuldbindinga	15 (357.799)	(800.000)	(1.162.588)	(356.092)	(800.000)	(1.205.389)
Annar rekstrarkostnaður	(9.356.061)	(9.122.662)	(8.436.072)	(11.683.884)	(10.647.688)	(10.116.132)
	(27.392.769)	(27.486.711)	(25.751.877)	(31.750.160)	(31.182.647)	(29.345.585)
Rekstrarniðurst. fyrir afskriftir						
Afskriftir	7 2.859.294	2.000.974	1.929.844	6.164.814	5.050.404	5.059.103
	(1.135.993)	(1.152.475)	(1.059.316)	(2.178.177)	(2.197.306)	(2.094.756)
Rekstrarniðurst. án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda						
Fjármt. og fjármsgj	5 1.723.301	848.499	870.528	3.986.637	2.853.098	2.964.347
	(889.524)	(1.480.377)	(1.324.545)	(1.680.391)	(2.439.237)	(2.501.998)
Rekstrarniðurst. fyrir skatta og áhrif hlutdeildarféлага						
Tekjuskattur	833.777	(631.878)	(454.017)	2.306.246	413.861	462.349
	0	0	0	(120.632)	(15.200)	(75.615)
Áhrif hlutdeildarféлага	9 0	0	0	32.531	37.000	49.538
Rekstrarniðurstaða ársins						
	833.777	(631.878)	(454.017)	2.218.146	435.661	436.272

Efnahagsreikningur

Eignir	Skýr.	Sveitarsjóður A hluti		Samantekið A og B hluti	
		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Fastafjármunir					
Óefnislegar eignir					
Viðskiptavild	8	0	0	0	3.587
		0	0	0	3.587
Varanlegir rekstrarfjármunir					
Fasteignir og lóðir	7	33.066.182	31.285.965	36.999.622	34.992.973
Veitukerfi, hafnamannvirki og götur	7	2.299.220	2.089.188	20.489.674	18.973.330
Vélar, áhöld og tæki	7	1.651.338	1.363.391	2.982.233	2.513.666
Leigðar eignir	7	840.960	145.208	840.960	145.208
		37.857.700	34.883.751	61.312.488	56.625.176
Áhættufjármunir og langtímakröfur					
Eignarhlutir í dótturfélögum	9	40.521	40.521	40.521	40.521
Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum	9	0	0	445.183	435.552
Stofnframlög og eignarhlutir í öðrum félögum	10	544.218	543.221	778.149	746.894
Langtímakröfur	11	1.282.062	1.248.768	1.221.379	1.187.942
Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs	21	968.931	1.017.312	968.931	1.017.312
		2.835.732	2.849.822	3.454.163	3.428.220
		40.693.432	37.733.573	64.766.652	60.056.984
Veltufjármunir					
Birgðir		79.039	124.966	526.186	571.414
Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur	13	2.599.928	2.358.169	3.154.643	2.908.565
Næsta árs og gjaldf. afb af langtímakröfum	11	85.522	81.501	82.478	78.722
Fyrirframgreiddur kostnaður	21	48.381	48.381	48.381	48.381
Kröfur á tengd félög		0	0	19.815	12.191
Skammtímakröfur á eigin fyrirtæki		1.915.345	1.532.103	0	0
Aðrar skammtímakröfur		132.015	145.932	215.077	227.158
Markaðsverðbréf		525.466	488.016	539.754	501.554
Handbært fé		2.699.747	2.462.364	2.950.747	2.565.797
		8.085.444	7.241.432	7.537.079	6.913.782
Eignir		48.778.876	44.975.004	72.303.730	66.970.766
Eignir utan efnahagsreiknings	7				

31. desember 2024

Eigið fé og skuldir	Skýr.	Sveitarsjóður A hluti		Samantekið A og B hluti	
		31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Eigið fé					
Eiginfjárreikningur	14	18.876.240	16.746.981	30.533.564	27.023.383
Eigið fé		<u>18.876.240</u>	<u>16.746.981</u>	<u>30.533.564</u>	<u>27.023.383</u>
Skuldbindingar					
Lífeyrisskuldbindingar	15	5.653.549	5.833.527	6.102.376	6.286.721
Tekjuskattsskuldbinding	12	0	0	262.691	218.304
		<u>5.653.549</u>	<u>5.833.527</u>	<u>6.365.067</u>	<u>6.505.025</u>
Langtímaskuldir					
Skuldir við lánastofnanir	16	16.575.224	16.820.090	27.673.364	27.302.980
Leiguskuldir	17	886.881	215.214	886.881	215.214
		<u>17.462.104</u>	<u>17.035.304</u>	<u>28.560.244</u>	<u>27.518.194</u>
Skammtímaskuldir					
Viðskiptaskuldir		982.449	914.895	1.510.956	1.492.943
Skuldir við lánastofnanir		0	0	79.821	0
Skuldir við eigin fyrirtæki		1.481.219	877.024	0	0
Næsta árs afborganir langtímaskulda	16	1.015.055	969.097	1.593.712	1.521.523
Næsta árs afborganir leiguskulda	17	98.536	74.573	98.536	74.573
Næsta árs afborganir lífeyrisskuldbindinga	15	218.862	225.618	235.073	241.987
Fyrirfram innheimtar tekjur	18	833.433	335.984	833.433	335.984
Aðrar skammtímaskuldir		2.157.429	1.962.002	2.493.325	2.257.155
		<u>6.786.983</u>	<u>5.359.193</u>	<u>6.844.856</u>	<u>5.924.164</u>
Skuldir og skuldbindingar		<u>29.902.636</u>	<u>28.228.024</u>	<u>41.770.167</u>	<u>39.947.383</u>
Eigið fé og skuldir		<u>48.778.876</u>	<u>44.975.004</u>	<u>72.303.730</u>	<u>66.970.766</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2024

	Skýr.	Sveitarsjóður A hluti			Samantekið A og B hluti		
		Áætlun með			Áætlun með		
		2024	viðaukum	2023	2024	viðaukum	2023
Rekstrarhreyfingar							
Rekstrarniðurstaða ársins		833.777	(631.878)	(454.017)	2.218.146	435.661	436.272
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:							
Afskriftir	7	1.135.993	1.152.475	1.059.316	2.178.177	2.197.306	2.094.756
Hagnaður af sölu eigna		(1.608)	0	(188)	(8.093)	0	(46.260)
Byggingaréttur		(51.482)	0	(146.621)	(51.482)	0	(146.621)
Verðbr. eignarhl. í öðrum félögum		0	0	0	0	0	(4.739)
Verðb. og gengism. langtímalíða		611.336	963.533	1.079.212	1.031.604	1.539.161	1.749.904
Áhrif dóttur- og hlutdeildarfélaganna		0	0	0	(32.531)	(37.000)	(49.538)
Skattskuldbinding, breyting		0	0	0	44.386	35.000	42.844
Gjaldferð lifeyrisskuldbinding	15	357.799	800.000	1.162.588	356.092	800.000	1.204.119
Veltufé frá rekstri		2.885.815	2.284.130	2.700.290	5.736.299	4.970.128	5.280.737
Br. á rekstartengdum eignum		104.408	48.381	(91.116)	20.906	38.381	(470.877)
Br. á rekstartengdum skuldum		381.981	0	291.244	377.902	0	552.681
Greitt vegna lifeyrisskuldbindinga	15	(544.532)	(450.000)	(469.365)	(547.350)	(450.000)	(470.654)
Handbært fé frá rekstri		2.827.672	1.882.511	2.431.053	5.587.757	4.558.509	4.891.887
Fjárfestingahreyfingar							
Fjárf. í varanl. rekstrarfjárm.	7	(3.028.574)	(3.647.500)	(2.871.234)	(5.512.947)	(6.067.500)	(5.593.890)
Söluverð seldra rekstrarfjármuna		13.442	0	6.184	49.455	0	68.389
Fjárfesting í íbúðarhúsnæði		0	0	0	(302.139)	(372.500)	(144.920)
Söluverð íbúðarhúsnæðis		0	0	0	5.025	0	49.500
Gatnagerðargjöld		847.815	780.000	935.003	847.815	780.000	935.003
Byggingaréttur		51.482	0	146.621	51.482	0	146.621
Eignarhlutar í öðrum félögum		(997)	0	0	(11.803)	0	(50.054)
Markaðsverðbréf		(37.449)	0	(16.513)	(38.200)	0	(16.982)
Langtímakröfur, breyting		83.671	77.747	78.634	80.814	78.479	77.987
Skammtímakröfur, breyting		(237.943)	0	(93.995)	(212.402)	0	(119.536)
		(2.308.553)	(2.789.753)	(1.815.298)	(5.042.900)	(5.581.521)	(4.647.882)
Fjármögnunarhreyfingar							
Arður til hluthafa		0	0	0	0	0	(2.199)
Tekin ný langtímalán		0	1.100.000	0	800.000	2.500.000	800.000
Afborganir langtímalána		(1.000.137)	(1.103.009)	(945.408)	(1.575.944)	(1.706.603)	(1.500.575)
Fyrirfram innh. tekjur, breyting		497.449	0	(482.625)	497.449	0	(482.625)
Viðskiptar. eigin fyrirt., breyting		220.953	282.975	57.357	38.767	0	21.965
Skammtímalán, breyting		0	0	0	79.821	0	0
		(281.735)	279.966	(1.370.677)	(159.907)	793.397	(1.163.435)
Hækkun, (lækkun) handbærs fjár		237.383	(627.276)	(754.922)	384.949	(229.615)	(919.431)
Handbært fé í upphafi árs		2.462.364	2.462.364	3.217.286	2.565.797	2.565.797	3.485.228
Handbært fé í lok árs		2.699.747	1.835.088	2.462.364	2.950.747	2.336.182	2.565.797
Fjárfestingar og fjármögnun án greiðsluáhrifa:							
Nýjar leigueignir		(764.535)	(764.535)	0	(764.535)	(764.535)	0
Nýjar leiguskuldir		764.535	764.535	0	764.535	764.535	0

Skýringar

1. Almennar upplýsingar

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga, reglugerð um bókhald og ársreikninga sveitarfélaga og auglýsingar stjórnvalda um reikningsskil sveitarfélaga.

Starfsemi sveitarfélagsins er skipt í A og B hluta. Til A hluta telst sveitarsjóður, sem er aðalsjóður sveitarfélagsins auk annarra sjóða og stofnana er sinna starfsemi sem að hluta eða öllu leyti eru fjármögnuð með skatttekjum, en auk aðalsjóðs er um að ræða Eignasjóð gatna o.fl., Fasteignir Akureyrarbæjar og Framkvæmdamiðstöð.

Til B hluta teljast stofnanir sveitarfélagsins og fyrirtæki sem að hálfu eða meiri hluta eru í eigu sveitarfélagsins og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar. Þau fyrirtæki og stofnanir sem falla undir B hluta eru: Bifreiðastæðasjóður, Byggingarsjóður Náttúrufræðistofnunar Norðurlands, Félagslegar íbúðir, Gjafasjóður Öldrunarheimila Akureyrarbæjar, Hafnasamlag Norðurlands b.s., Hlíðarfjall Skíðastaðir, Norðurorka hf. og Strætisvagnar Akureyrar.

Ársreikningur Akureyrarbæjar fyrir árið 2024 hefur að geyma ársreikning sveitarsjóðs og samantekinn ársreikning fyrir A og B hluta.

Fjárhagsáætlun Akureyrarbæjar fyrir árið 2024 með viðaukum er hluti ársreikningsins og er birt í rekstrarreikningi og yfirliti um sjóðstreymi. Samanburð á fjárhagsáætlun með viðaukum við upphaflega fjárhagsáætlun má sjá í skýringu númer 24 í ársreikningnum.

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög og reglur og viðtekna reikningsskilavenju á Íslandi. Við gerð hans er fylgt sömu reikningsskilaaðferðum og á fyrra ári. Ársreikningurinn er gerður eftir kostnaðarverðsaðferð að því undanskildu að lóðir og lendur hjá Eignasjóði gatna hafa verið endurmetnar.

Ársreikningur sveitarsjóðs

Ársreikningur sveitarsjóðs tekur til Aðalsjóðs, Eignasjóðs gatna, Fasteigna Akureyrarbæjar og Framkvæmdamiðstöðvar. Í ársreikningnum eru öll veruleg innbyrðis viðskipti og viðskiptastöður á milli sjóða sem mynda sveitarsjóð færð út.

Samantekinn ársreikningur

Samantekinn ársreikningur tekur til sveitarsjóðs og B hluta fyrirtækja þar sem eignarhlutur sveitarsjóðs er meiri en 50% í árslok. Í samantekna ársreikningnum eru ársreikningarnir lagðir saman, en viðskipti og viðskiptastöður á milli sveitarsjóðs og fyrirtækja sem mynda samantekna ársreikninginn eru jöfnuð út.

Eftirfarandi er samantekt á helstu reikningsskilaaðferðum sveitarfélagsins.

Mat og ákvarðanir

Við gerð ársreiknings þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti.

Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því tímabili þegar þær eiga sér stað.

Viðskiptavild

Viðskiptavild er tilkomin vegna mismunar á kaupverði veitufyrirtækja og matsverði varanlegra rekstrarfjármuna þeirra. Viðskiptavild er niðurfærð á tíu árum.

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Innlausn tekna

Til skatttekna flokkast útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga auk annarra tekna með skattgildi, svo sem lóðarleiga. Útsvar er tekjufært samkvæmt staðgreiðsluskilagreinum og endanlegri álagningu ársins á undan, en aðrar skatttekjur eru tekjufærðar við álagningu þeirra. Til lækkunar skatttekna eru færðar reiknaðar niðurfærslur til að mæta vanhöldum vegna vafasamra óinnheimtra skatttekna.

Álögð gatnagerðargjöld, heimæðargjöld og framlög frá Jöfnunarsjóði sveitarfélaga til stofnframkvæmda eru færð til lækkunar á stofnverði viðkomandi eigna.

Tekjur af sölu vöru og þjónustu eru tekjufærðar þegar afhending vöru hefur farið fram og þjónusta verið innt af hendi.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við vaxtakjör viðkomandi eigna, en arðstekjur eru tekjufærðar þegar réttur til þeirra hefur skapast.

Hagnaður (tap) af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er færður á meðal annarra tekna/rekstrargjalda, en hagnaður (tap) af sölu eignarhluta í félögum meðal fjármunatekna/-gjalda.

Verðlags- og gengisviðmið

Eignir og skuldir sem bundnar eru vísitölu eða gengi erlendra gjaldmiðla, eru færðar í ársreikninginn miðað við verðlag og gengi í árslok. Verðbætur og gengismunur sem myndast er færður meðal fjármagnsliða í rekstrarreikningi.

Tekjuskattur

Tekjuskattur vegna skattskyldrar starfsemi Norðurorku hf. er reiknaður og færður í ársreikninginn. Útreikningur hans byggist á afkomu fyrir skatta að teknu tilliti til varanlegra mismuna á skattalegri afkomu og afkomu samkvæmt ársreikningi. Tekjuskattshlutfall er 21%.

Frestaður skattur stafar af mismun efnahagsliða í skattuppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn Norðurorku hf. er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil félagsins.

Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir aðrir en lóðir og lendur í Eignasjóði gatna eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna samanstendur af kaupverði og öllum beinum kostnaði við að koma eigninni í tekjuhæft ástand.

Sveitarfélagið innleiddi á árinu 2009 álit Reikningsskila- og upplýsinganefndar sveitarfélaga, 2/2010 Færsla á lóðum og lendum í bókhaldi og reikningsskilum sveitarfélaga. Sveitarfélagið færir til eignar meðal varanlegra rekstrarfjármuna Eignasjóðs gatna, lóðir og lendur sem það hefur leigutekjur af og eru þær metnar til gangvirkis, en þó eigi hærri verði en sem nemur núvirkði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirbyggjandi leigusamningum. Lóðir og lendur Eignasjóðs gatna eru endurmetnar með reglubundnum hætti. Allar matsbreytingar vegna endurmatu eru færðar á eiginfjárreikning.

Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði miðað við eignarhaldstíma á árinu að teknu tilliti til væntanlegs hrakvirkis.

Hagnaður eða tap vegna sölu eigna er mismunur söluverðs og bókfærðs verðs eigna á söludegi.

Eignarhlutar í félögum

Í ársreikningnum eru eignarhlutar í öðrum félögum færðir á kostnaðarverði eða áætluðu markaðsverði ef það er talið lægra.

Í ársreikningnum eru eignarhlutir í hlutdeildarfélögum færðir samkvæmt hlutdeildaraðferð.

Eignarhlutar í dótturfélögum eru eignfærðir á verði sem svarar til hlutdeildar sveitarfélagsins í bókfærðu eigin fé þeirra, að teknu tilliti til mismunar á upphaflegu kaupverði og hlutdeildar í eigin fé við kaup. Yfirverð er fært meðal viðskiptavildar og er niðurfært á tíu til tuttugu árum. Þar sem starfsemi dótturfélagsins Flokkun Eyjafjörður ehf. er óveruleg er ársreikningi þess haldið utan við ársreikning móðurfélagsins og ekki gerð samstæðureikningsskil.

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Langtímakröfur

Samkvæmt samningi sem gerður var við ríkið á árinu 2010 um byggingu hjúkrunarheimilis annaðist sveitarfélagið framkvæmdir við byggingu 45 rýma hjúkrunarheimilis við Vestursíðu. Sveitarfélagið fjármagnaði framkvæmdir við bygginguna en samningsaðilar gerðu samning um rekstur heimilisins og mun ríkið leigja húsnæðið af Akureyrarbæ til nota fyrir hjúkrunarheimilið. Hluttur ríkisins í framkvæmdakostnaði vegna 85% hluta kostnaðar við byggingu hjúkrunarheimilisins verður greiddur með leigu til 40 ára og hófust leigugreiðslur þegar húsnæðið var tekið í notkun í september 2012.

Framlag ríkisins er fært sem langtímakrafa á ríkissjóð í ársreikningi sveitarfélagsins.

Birgðir

Rekstrarvörubirgðir eru metnar á innkaupsverði eða dagverði sé það lægra.

Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur

Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til niðurfærslu. Niðurfærslan er ekki endanleg afskrift heldur er myndaður mótreikningur til að mæta hugsanlegu tapi sem kann að myndast í framtíðinni.

Handbært fé

Sjóðir, bankainnstæður og peningamarkaðslán teljast til handbærs fjár.

Langtímaskuldir

Langtímaskuldir eru færðar á nafnverði að fráðregnum greiddum afborgunum og eru eftirstöðvar nafnverðs reiknaðar upp miðað við gildandi gengi eða vísitölu í lok tímabilsins eftir því sem við á. Vaxtagjöld vegna langtímalána eru færð til gjalda á því tímabili sem þau tilheyra. Lántökukostnaður vegna nýrra lána er eignfærður og afskrifaður á líftíma lánsins.

Viðskiptaskuldir

Viðskiptaskuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

Eignir utan efnahagsreiknings

Lönd í eigu aðalsjóðs eru ekki færð til eignar í efnahagsreikningi. Fjárfesting í lausafjármunum og gatnagerðarframkvæmdum fyrir ársbyrjun 2002 er ekki færð til eignar í efnahagsreikningi.

Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding vegna lífeyrisréttinda starfsmanna sveitarfélagsins er færð sem skuld í efnahagsreikningi á grundvelli tryggingafræðilegrar úttektar í árslok 2024. Breyting á skuldbindingunni á árinu er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Leiguskuldir

Við upphaflega skráningu skuldbindingar vegna leigusamninga er leiguskuld færð á gangvirði hinnar leigðu eignar eða núvirði lágmarksleigugreiðslna sé það lægra.

Lágmarksleigugreiðslur eru þær greiðslur á samningstíma sem leigutaka er skylt að greiða eða hann kann að verða krafinn um, að undanskilinni skilyrtri leigu, sem og viðhaldi, þjónustukostnaði, tryggingum og sköttum sem leigusali greiðir.

Við útreikning á núvirði lágmarksleigugreiðslu er miðað við 5-8,5% ávöxtunarkröfu.

Ábyrgðir og aðrar skuldbindingar utan efnahagsreiknings

Engar verulegar ábyrgðir eða skuldbindingar utan efnahagsreiknings eru til staðar hjá sveitarfélaginu aðrar en þær sem getið er um í skýringu nr. 15 varðandi lífeyrisskuldbindingar og skýringu nr. 20 um ábyrgðir og önnur mál.

Skýringar

3. Rekstrartekjur

Rekstrartekjur greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2024	Fjárhags- áætlun 2024	2024	Fjárhags- áætlun 2024
Skatttekjur án framlaga Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga				
Útsvör.....	15.859.745	15.800.000	15.859.745	15.800.000
Fasteignaskattar.....	2.888.649	2.890.000	2.801.585	2.815.200
	18.748.395	18.690.000	18.661.330	18.615.200
Framlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga				
Tekjujöfnunarframlag.....	157.036	141.068	157.036	141.068
Framlag vegna fasteignagjalda.....	492.313	462.600	492.313	462.600
Útgjaldajöfnunarframlag.....	383.937	367.614	383.937	367.614
Framlög vegna grunnskóla.....	1.266.418	1.268.401	1.266.418	1.268.401
Framlög vegna þjónustu við fatlaða.....	3.574.679	3.472.809	3.574.679	3.472.809
Framlög vegna gjaldfrjálsra skólamáltíða.....	93.721	93.721	93.721	93.721
Önnur framlög.....	201.060	191.978	201.060	191.978
	6.169.164	5.998.191	6.169.164	5.998.191
Aðrar tekjur				
Þjónustutekjur.....	1.893.878	1.897.859	9.134.022	8.193.176
Eignatekjur.....	994.622	841.276	1.645.751	1.514.978
Endurgreiðslur.....	1.979.927	1.692.224	1.079.825	847.425
Aðrar tekjur.....	466.078	368.135	1.224.882	1.064.081
	5.334.505	4.799.494	13.084.480	11.619.660
Rekstrartekjur samtals.....	30.252.063	29.487.685	37.914.974	36.233.051
Álagningarhlutföll				
Útsvar.....		14,97%		
Fasteignaskattar - íbúðarhúsnæði.....		0,31%		
Fasteignaskattar - atvinnuhúsnæði.....		1,63%		

4. Laun og launatengd gjöld

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	2024	Fjárhags- áætlun 2024	2024	Fjárhags- áætlun 2024
Laun.....	14.011.270	13.942.904	15.726.675	15.673.844
Launatengd gjöld.....	3.667.640	3.621.145	4.122.739	4.061.115
Eignfærð laun.....	0	0	(139.229)	0
Laun og launatengd gjöld samtals.....	17.678.909	17.564.049	19.710.184	19.734.959
Stöðugildi að meðaltali 2024.....	1.389		1.530	
Stöðugildi að meðaltali 2023.....	1.348		1.484	

Laun bæjarstjórnar og bæjarstjóra námu 90,0 milljónum króna á árinu 2024 en námu 84,3 milljónum króna á árinu 2023.

Skýringar

5. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	A hluti		A og B hluti	
	2024	Fjárhags- áætlun 2024	2024	Fjárhags- áætlun 2024
Vaxtatekjur	293.222	300.000	168.249	205.000
Arður af eignarhlutum	16.247	20.000	16.247	20.000
Vaxtagjöld	(582.353)	(883.377)	(891.200)	(1.249.074)
Verðbætur og gengismunur	(690.339)	(1.000.000)	(1.063.154)	(1.505.163)
Vaxtatekjur frá tengdum félögum	2.883	3.000	0	0
Eignfærðir vextir og verðbætur vegna framkvæmda	70.817	80.000	89.467	90.000
	(889.524)	(1.480.377)	(1.680.391)	(2.439.237)

6. Heildaryfirlit um rekstur

Rekstur málaflokka, stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins greinist þannig:

	Gjöld	Tekjur	Mismunur	Fjárhags- áætlun
Skatttekjur.....	0	26.244.303	26.244.303	25.938.191
Félagsþjónusta.....	7.844.923	1.521.114	(6.323.809)	(6.396.526)
Heilbrigðismál.....	31.508	0	(31.508)	(31.499)
Fræðslumál.....	13.134.563	1.270.190	(11.864.373)	(11.949.837)
Menningarmál.....	1.537.494	331.712	(1.205.782)	(1.198.538)
Æskulýðs- og íþróttamál.....	4.789.081	1.819.231	(2.969.850)	(2.940.865)
Brunamál og almannavarnir.....	792.753	492.469	(300.284)	(386.700)
Hreinlætismál.....	566.489	586.761	20.271	(39.717)
Skipulags- og byggingamál.....	317.972	73.599	(244.372)	(245.572)
Samgöngumál.....	1.983.808	394.045	(1.589.763)	(1.436.304)
Umhverfismál.....	554.436	71.146	(483.290)	(447.598)
Atvinnumál.....	153.849	17.392	(136.458)	(146.123)
Samciginlegur kostnaður.....	1.776.321	397.927	(1.378.394)	(1.329.604)
Gjaldfærð lífeyrisskuldbinding.....	357.799	0	(357.799)	(800.000)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	148.177	856.946	708.769	542.938
Aðalsjóður samtals.....	33.989.174	34.076.835	87.661	(867.754)

A-hluta stofnanir:

Eignasjóður gatna o.fl.....	223.195	500.342	277.147	140.496
Fasteignir Akureyrarbæjar.....	4.195.866	4.721.256	525.390	150.358
Framkvæmdamiðstöð.....	762.176	705.754	(56.422)	(54.978)
Innri færslur A hluta.....	(8.895.178)	(8.895.178)	0	0
A hluti samtals.....	30.275.232	31.109.009	833.777	(631.878)

B-hluta fyrirtæki:

Bífreiðastæðasjóður.....	50.132	150.906	100.773	16.935
Byggingasjóður Náttúrufræðistofnunar.....	(884)	0	884	124
Félagslegar íbúðir.....	865.259	678.957	(186.302)	(131.250)
Gjafasjóður Öldrunarheimila Akureyrarbæjar.....	3.948	259	(3.689)	(53)
Hafnasamlag Norðurlands b.s.....	838.529	1.480.467	641.939	444.590
Heilsugæslustöðin á Akureyri.....	(17.462)	0	17.462	0
Hlíðarfjall, Skíðastaðir.....	568.207	568.207	0	1.870
Norðurorka hf.....	4.997.120	5.779.077	781.957	701.848
Strætisvagn Akureyrar.....	499.463	499.463	0	2.130
Innri færslur A og B hluta.....	(1.525.770)	(1.494.424)	31.346	31.345
A og B hluti samtals.....	36.553.774	38.771.920	2.218.146	435.661

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

A hluti

	Fasteignir og lóðir	Veitukerfi og götur	Vélar, áhöld og tæki	Leigðar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun	44.065.107	3.454.603	2.611.857	588.952	50.720.518
Endurmat á lóðum og lendum	1.295.482	0	0	0	1.295.482
Eignfært á árinu	1.134.510	355.230	572.020	764.535	2.826.294
Selt og aflagt á árinu	0	0	(23.676)	0	(23.676)
Staða í árslok	46.495.099	3.809.833	3.160.201	1.353.487	54.818.619
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	12.779.142	1.365.414	1.248.466	443.744	15.836.767
Afskrift ársins	649.774	145.199	272.237	68.783	1.135.993
Selt og aflagt á árinu	0	0	(11.842)	0	(11.842)
Staða í árslok	13.428.917	1.510.613	1.508.862	512.527	16.960.919
Bókfært verð					
Bókfært verð í ársbyrjun	31.285.965	2.089.188	1.363.391	145.208	34.883.751
Bókfært verð í árslok	33.066.182	2.299.220	1.651.338	840.960	37.857.700
Afskriftarhlutföll	2,5-10%	4%	7-33,3%	4-20%	

A og B hluti

	Fasteignir og lóðir	Veitukerfi, hafnam.virki og götur	Vélar, áhöld og tæki	Leigðar eignir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða í ársbyrjun	50.086.706	29.263.316	4.989.572	588.952	84.928.547
Endurmat á lóðum og lendum	1.295.482	0	0	0	1.295.482
Eignfært á árinu	1.504.659	2.402.420	941.192	764.535	5.612.806
Selt og aflagt á árinu	(3.693)	(32.821)	(55.685)	0	(92.199)
Staða í árslok	52.883.154	31.632.916	5.875.079	1.353.487	91.744.636
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	15.093.733	10.289.986	2.475.907	443.744	28.303.370
Afskrift ársins	792.159	856.059	457.589	68.783	2.174.590
Selt og aflagt á árinu	(2.359)	(2.803)	(40.650)	0	(45.812)
Staða í árslok	15.883.533	11.143.242	2.892.846	512.527	30.432.148
Bókfært verð					
Bókfært verð í ársbyrjun	34.992.973	18.973.330	2.513.666	145.208	56.625.176
Bókfært verð í árslok	36.999.622	20.489.674	2.982.233	840.960	61.312.488
Afskriftarhlutföll	2,5-10%	4%	7-33,3%	4-20%	
Afskriftir ársins greinast þannig:					
				A hluti	A og B hluti
Varanlegir rekstrarfjármunir				1.135.993	2.174.590
Óefnislegar eignir				0	3.587
				1.135.993	2.178.177

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir (framhald)

Bókfært verð fasteigna, veitukerfa, hafnamannvirkja og gatna sveitarfélagsins og váttryggingarverðmæti þeirra greinist þannig í árslok:

A hluti	Váttrygginga- mat	Bókfært verð
Leikskólar	5.116.445	1.513.947
Skólar	20.577.840	5.762.146
Íþróttahús og sundlaugar	18.499.582	4.569.562
Þjónustuhúsnæði	25.610.599	5.265.138
Lóðir og lendur	0	16.796.348
Götur	0	2.299.220
	<u>69.804.466</u>	<u>36.206.361</u>
B hluti	Váttrygginga- mat	Bókfært verð
Veitukerfi	70.121.539	16.324.480
Hafnamannvirki	14.198.285	1.867.755
Bífreiðastæði	0	107.155
Íbúðir	13.536.445	2.409.252
Þjónustuhúsnæði	5.808.679	1.415.253
	<u>103.664.948</u>	<u>22.123.894</u>
Samtals A og B hluti	<u>173.469.414</u>	<u>58.330.255</u>

Fjárfestingar í varanlegum rekstrarfjármunum á árinu sundurliðast þannig:

	2024 Rauntölur	2024 Áætlun	2023 Rauntölur
Fjárfesting A hluta, málaflokkayfirlit:			
Félagsþjónusta	2.521	75.000	5.605
Fræðslumál	623.342	559.500	850.525
Menningarmál	32.374	30.000	19.977
Æskulýðs- og íþróttamál	753.301	1.180.000	772.620
Bruna- og almannavarnir	18.642	10.000	17.694
Hreinlætismál	149.407	180.000	0
Samgöngumál	362.424	363.000	279.311
Umhverfismál	22.129	33.000	37.285
Atvinnumál	15.068	0	25.841
Sameiginlegur kostnaður	831.332	896.534	1.531
Aðalsjóður samtals	<u>2.810.539</u>	<u>3.327.034</u>	<u>2.010.389</u>
A hluta stofnanir:			
Eignasjóður gatna	4.590	0	2.971
Fasteignir Akureyrarbæjar	0	0	5.073
Framkvæmdamiðstöð Akureyrar	11.165	10.000	36.652
A hluti samtals	<u>2.826.294</u>	<u>3.337.034</u>	<u>2.055.086</u>

Skýringar

7. Varanlegir rekstrarfjármunir (framhald)

	2024 Rauntölur	2024 Áætlun	2023 Rauntölur
B hluta fyrirtæki:			
Bífreiðastæðasjóður	9.434	20.000	390
Félagslegar íbúðir	302.139	372.500	254.820
Hafnasamlag Norðurlands b.s.	232.881	429.000	221.275
Hlíðarfjall, Skíðastaðir	34.688	50.000	166.597
Norðurorka hf.	2.141.070	1.901.000	2.102.827
Strætisvagnar Akureyrar	66.301	20.000	66.111
B hluti samtals	2.786.512	2.792.500	2.812.020
A og B hluti samtals	5.612.806	6.129.534	4.867.106

Í eigu sveitarfélagsins eru ýmsir lausafjármunir sem ýmist hafa verið gjaldfærðir eða eignfærðir. Hér er einkum um að ræða áhöld og tæki sem notuð eru við daglegan rekstur stofnana og fyrirtækja sveitarfélagsins. Þessar eignir hafa verið færðar í sérstaka eignaskrá sem er hluti af bókhaldsgögnum sveitarfélagsins.

Tryggingaverð lausafjármuna greinist þannig:

Félagsþjónusta	304.814
Fræðslumál	972.860
Menningarmál	1.322.105
Æskulýðs- og íþróttamál	320.545
Brunamál og almannavarnir	30.420
Skipulags- og byggingamál	19.063
Samgöngumál	19.647
Umhverfismál	13.668
Sameiginlegur kostnaður	90.102
Eignasjóður gatna o.fl.	292.325
Fasteignir Akureyrar	9.529
Framkvæmdamiðstöð	166.283
Hafnasamlag Norðurlands b.s.	803.568
Hlíðarfjall, Skíðastaðir	2.088.079
Norðurorka hf.	379.504
Strætisvagnar Akureyrar	274.571
Öldrunarheimili Akureyrar	141.126
	7.248.208

8. Viðskiptavild

	A og B hluti	
	2024	2023
Bókfært verð í ársbyrjun	3.587	10.762
Gjaldfærsla ársins	(3.587)	(7.175)
Bókfært verð í árslok	0	3.587

9. Eignarhlutar í dótturfélögum og hlutdeildarfélögum

	Eignarhlutur	Bókfært verð	Fært í rekstrarr.
Eignarhlutar í dótturfélögum og hlutdeildarfélögum			
Flokkun Eyjafjörður ehf., Akureyri	77,75%	40.521	0
Norak ehf., Akureyri	33,33%	76.760	23.195
Tengir hf., Akureyri	38,41%	368.422	9.336
		485.703	32.531

Skýringar

10. Stofnframlög og eignarhlutir í öðrum félögum

Eignarhlutar í öðrum félögum	Eignarhlutur	A hluti Bókfært verð	A og B hluti Bókfært verð
Greið leið ehf., Akureyri	49,8%	187.193	187.193
Skógarböð ehf., Akureyri	4,4%		29.412
Bekkingavörður ehf.	14,3%	430	430
Landskerfi bókasafna hf., Reykjavík	2,8%	4.079	4.079
Laxá hf., Akureyri	20,8%	29.369	29.369
Hlíðarhryggur ehf.	25,0%	2.000	2.000
Lánasjóður sveitarfélaga ohf., Reykjavík	5,5%	485.909	485.909
Molta ehf.	15,0%	25.000	25.000
NetOrka hf., Hafnarfirði	7,7%		10.364
Dysnes ehf.	20,0%		2.250
Norðurvegur ehf., Akureyri	17,8%	3.000	3.000
Íslensk orka ehf., Akureyri	36,3%		62.607
Vistorka ehf.	100,0%		500
Brynja hússjóður, stofnframlag			97.255
Bjarg íbúðafélag, stofnframlag			90.518
Aðrir eignarhlutir			8
		736.981	1.029.894
Niðurfærsla hlutabréfacignar		(192.763)	(251.745)
		544.218	778.149

11. Langtímakröfur

Langtímakröfur greinast þannig:

	A hluti	A og B hluti
Langtímakrafa á ríkissjóð vegna hjúkrunarheimilis	1.303.857	1.303.857
Aðrar langtímakröfur	63.728	0
	1.367.585	1.303.857
Næsta árs afborganir	(85.522)	(82.478)
	1.282.062	1.221.379

Afborganir langtímakrafna greinast þannig á næstu ár:

	A hluti	A og B hluti
Næsta árs afborganir	85.522	82.478
Afborganir 2026	85.662	82.478
Afborganir 2027	85.809	82.478
Afborganir 2028	85.963	82.478
Afborganir 2029	86.122	82.478
Afborganir 2030	86.289	82.478
Afborganir síðar	852.218	808.991
	1.367.585	1.303.857
Næsta árs afborganir.....	(85.522)	(82.478)
	1.282.062	1.221.379

12. Skattskuldbinding

Skattskuldbinding skiptist þannig:

	A og B hluti
Varanlegir rekstrarfjármunir	310.285
Frestaður gengismunur	6.800
Yfirfæranlegt skattalegt tap	(60.649)
Aðrir liðir	6.255
	262.691

Skýringar

13. Óinnheimtar skatttekjur og viðskiptakröfur

Breytingar á niðurfærslu óinnheimtra skatttekna og viðskiptakrafna greinist þannig:

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Staða í ársbyrjun	456.134	358.786	489.721	387.745
Gjaldfærð niðurfærsla á árinu.....	120.948	108.496	139.831	119.782
Tapaðar viðskiptakröfur á árinu.....	(799)	(11.148)	(10.218)	(17.806)
Staða í árslok	576.283	456.134	619.334	489.721

14. Eigið fé

Yfirlit yfir eiginfjárreikning:

	A hluti	A og B hluti
Eigið fé 1.1.2024.....	16.746.981	27.023.383
Endurmat lóða og lendna.....	1.295.482	1.295.482
Aðrar breytingar.....	0	(3.448)
Rekstrarniðurstaða ársins	833.777	2.218.146
Eigið fé 31.12.2024.....	18.876.240	30.533.564

15. Lífeyrisskuldbinding

Samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt á áunnum lífeyrisskatttindum sjóðfélaga í Lífeyrissjóði starfsmanna Akureyrarbæjar námu skuldbindingar A hluta 5.218 millj. kr. og A og B hluta 5.683 millj. kr. í árslok 2024 miðað við 2,0% ársvexti umfram áætlaðar launahækkanir upp á 1,5%. Auk þess hefur verið færð hjá A hluta skuldbinding vegna Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins (LSR) að fjárhæð 276 millj. kr. í árslok. Ennfremur nam skuldbinding hjá Brú, lífeyrissjóð sveitarfélaga 378 milljónum króna í árslok 2024. Breyting skuldbindinganna greinist þannig:

	A hluti	A og B hluti
Lífeyrisskuldbinding 1.1.2024.....	6.059.144	6.528.707
Greitt á árinu.....	(544.532)	(547.350)
Gjaldfært á árinu.....	357.799	356.092
Lífeyrisskuldbinding 31.12.2024.....	5.872.411	6.337.449
Næsta árs afborganir lífeyrisskuldbindinga.....	(218.862)	(235.073)
Langtímahluti lífeyrisskuldbindinga í árslok 2024.....	5.653.549	6.102.376
Núvörð áætlaðra greiðslna vegna lífeyrisskuldbindinga greinist þannig á næstu ár:		
Árin 2025 - 2039.....	2.551.919	2.745.163
Síðar.....	3.320.492	3.592.285
	5.872.411	6.337.449

Til viðbótar við ofangreinda 5.683 milljóna króna skuldbindingu Akureyrarbæjar vegna Lífeyrissjóðs starfsmanna Akureyrarbæjar hvíla samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt á lífeyrissjóðnum umtalsverðar skuldbindingar eða um 5.378 milljónir króna í árslok 2024 á öðrum stofnunum og fyrirtækjum. Þar er einkum um að ræða opinbera aðila í eigu ríkisins og eru þeir að greiða viðbótarframlög vegna þessa. Þar sem Akureyrarbær ábyrgist allar skuldbindingar sjóðsins samkvæmt samþykktum hans þá er sveitarfélagið í raun líka í bakábyrgðum fyrir þessum öðrum skuldbindingum. Að mati stjórnenda Akureyrarbæjar bera viðkomandi stofnanir og fyrirtæki ábyrgð á sínum skuldbindingum þó ekki hafi verið gengið frá formlegum samningum í því sambandi og því hefur ekkert verið fært í ársreikninginn vegna þessa.

Skýringar

16. Langtímaskuldir

	A hluti		A og B hluti	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Skuldir vegna stofnframlaga	0	0	97.856	97.856
Skuldir í EUR	0	0	996.231	1.157.693
Skuldir í ISK	17.590.278	17.789.187	28.172.988	27.568.954
	17.590.278	17.789.187	29.267.075	28.824.502
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(1.015.055)	(969.097)	(1.593.712)	(1.521.523)
Langtímaskuldir í árslok	16.575.224	16.820.090	27.673.364	27.302.980
Afborganir af langtímaskuldum greinast þannig:				
	A hluti		A og B hluti	
Næsta árs afborganir	1.015.055		1.593.712	
Afborganir 2026	1.043.898		1.634.442	
Afborganir 2027	1.074.079		1.677.053	
Afborganir 2028	1.105.668		2.568.193	
Afborganir 2029	1.338.741		1.968.715	
Afborganir 2030	1.173.374		1.817.921	
Afborganir síðar	10.839.463		18.007.040	
	17.590.278		29.267.075	

17. Leigusamningar

Sveitarfélagið hefur gert fjóra leigusamninga um fasteignir sem færðir eru til skuldar. Leigusamningarnir eru tengdir visitölu. Leigusamningarnir greinast þannig:

Leiguskuldir þ.m.t. næsta árs afborgun.....	985.417
Næsta árs afborgun.....	(98.536)
Langtímahluti leiguskuldar.....	886.881

Aðrar upplýsingar um leigusamninga:

	Leigutími	Afvöxtunar- stuðull	Bókfært verð
Furuvellir 1.....	2022-2027	5%	62.748
Glerárgata 26.....	2024-2040	8,5%	761.587
Tröllagil 29.....	2004-2029	5%	128.320
Bugðusíða 3.....	2021-2026	5%	32.762
			985.417

Ónúvirtar lágmarksleigugreiðslur samninga greinast þannig:

Næsta árs afborganir.....	172.912
Árið 2026.....	161.554
Árið 2027.....	128.037
Árið 2028.....	120.651
Árið 2029.....	107.574
Síðar.....	914.976
	1.605.704

Skýringar

18. Fyrirframinnheimtar tekjur

Framkvæmdakostnaður vegna fjárfestingar í nýjum gatnakerfum er færður til eignar í Eignasjóði gatna o.fl. og innheimtar tekjur af gatnagerðargjöldum færðar til lækkunar á fjárfestingu. Tekjur umfram framkvæmdakostnað eru færðar sem fyrirframinnheimtar tekjur. Fyrirframinnheimtar tekjur greinast þannig:

	Tekjur vegna gatnagerðar	Framkvæmda- kostnaður	Samtals
Flutt frá fyrra ári	6.303.239	(5.967.255)	335.984
Breyting ársins	1.700.494	(1.203.045)	497.449
Fyrirframinnheimtar tekjur vegna gatnagerðar í árslok	8.003.733	(7.170.300)	833.433

19. Heildaryfirlit um samantekna fjárhagsstöðu A og B hluta í árslok

Eignir, skuldir og eigið fé sveitarfélagsins greinist þannig:

	Eignarhluti	Eignir	Skuldir	Eigið fé
Aðalsjóður	100%	17.930.370	16.428.747	1.501.623
Eignasjóður gatna o.fl.	100%	20.417.237	2.120.675	18.296.563
Fasteignir Akureyrarbæjar	100%	19.494.373	20.416.319	(921.946)
Framkvæmdamiðstöð	100%	203.336	203.336	0
Innri færslur A hluta	100%	(9.266.441)	(9.266.441)	0
A hluti samtals		48.778.876	29.902.636	18.876.240
Bífreiðastæðasjóður	100%	337.540	1.042	336.498
Byggingasjóður Náttúrufræðistofnunar	100%	16.767	0	16.767
Félagslegar íbúðir	100%	2.622.736	4.244.514	(1.621.778)
Gjafasjóður Öldrunarheimila Akureyrarbæjar	100%	6.913	1.281	5.632
Hafnasamlag Norðurlands b.s.	98%	3.548.101	292.142	3.255.959
Heilsugæslustöðin á Akureyri	100%	0	326.965	(326.965)
Hlíðarfjall, Skíðastaðir	100%	560.295	560.295	0
Norðurorka hf.	98%	20.197.961	9.563.607	10.634.354
Strætisvagnar Akureyrar	100%	219.127	241.061	(21.935)
Innri færslur A og B hluta		(4.469.198)	(3.564.515)	(904.684)
Heildarstaða sveitarfélagsins í árslok		71.819.117	41.569.029	30.250.088
Hlutdeild minnihlutaeigenda		484.614	201.138	283.476
Heildarstaða eigna og skulda í árslok		72.303.730	41.770.167	30.533.564

20. Ábyrgðir og önnur mál

Samkvæmt samningi sem gerður var við ríkið á árinu 2010 um byggingu hjúkrunarheimilis annaðist sveitarfélagið framkvæmdir við byggingu 45 rýma hjúkrunarheimilis við Vestursíðu. Sveitarfélagið fjármagnaði framkvæmdir við bygginguna en samningsaðilar gerðu samning um rekstur heimilisins og mun ríkið leigja húsnæðið af Akureyrarbæ til nota fyrir hjúkrunarheimilið. Hlutar ríkisins í framkvæmdakostnaði vegna 85% hluta kostnaðar við byggingu hjúkrunarheimilisins verður greiddur með leigu til 40 ára og hófust leigugreiðslur þegar húsnæðið var tekið í notkun í september 2012. Áætluð núvirt fjárhæð þeirra leigugreiðslna sem ríkið mun greiða á eftirstöðvum samningstímans vegna byggingarkostnaðarins nemur um 1.304 milljónum króna í árslok 2024 og er eignfærð í efnahagsreikningi. Greidd leiga á árinu 2024 nam 80,8 milljónum króna.

Skýringar

21. Fyrirframgreiðsla til Brúar lífeyrissjóðs

Fyrirframgreidd framlög vegna uppgjörs við Brú lífeyrissjóð eru færð til eignar í efnahagsreikningi sem fyrirframgreiddur kostnaður. Sá hluti sem verður gjaldfærður á árinu 2025 er færður meðal veltufjármuna en það sem kemur til gjaldfærslu síðar er fært meðal langtímakrafna. Gjaldfærslur vegna uppgjörsins eru færðar meðal launa og launatengdra gjalda í rekstrarreikningi.

Gjaldfærslur vegna uppgjörsins og staða fyrirframgreiðslunnar greinist þannig á árinu:

	A hluti	A og B hluti
Staða fyrirframgreiðslu í ársbyrjun.....	1.065.693	1.065.693
Gjaldfært á árinu 2024.....	(48.381)	(48.381)
Staða fyrirframgreiðslu í árslok.....	1.017.312	1.017.312
Fyrirframgreiðsla greinist þannig í efnahagsreikningi 31.12.2024:		
Gjaldfærsla næsta árs færð meðal veltufjármuna.....	48.381	48.381
Langtímahluti fyrirframgreiðslu.....	968.931	968.931
Samtals eignfært í efnahagsreikningi.....	1.017.312	1.017.312
Fyrirframgreiðsla skiptist þannig í árslok:		
Framlag í lífeyrisaukasjóð.....	933.840	933.840
Framlag í varúðarsjóð.....	83.472	83.472
	1.017.312	1.017.312

22. Tengdir aðilar

Aðal- og varamenn í bæjarstjórn auk æðstu stjórnenda sveitarfélagsins eru skilgreindir sem tengdir aðilar sveitarfélagsins. Makar þessara aðila og ófjárráða börn og aðrir fjárhagslega háðir einstaklingar falla einnig undir skilgreininguna ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Öll viðskipti sveitarfélagsins við tengda aðila eru á sömu forsendum og þegar um ótengda aðila er að ræða og eru skilyrði og skilmálar viðskiptanna sambærileg og í viðskiptum við ótengda aðila. Við ákvörðun um viðskipti við tengda aðila er farið að hæfisreglum 20. gr. sveitarstjórnarlaga.

Skýringar

23. Yfirlit um lykiltölur

	A hluti		A og B hluti	
	2024	Fjárhags- áætlun 2024	2024	Fjárhags- áætlun 2024
Í hlutfalli við rekstrartekjur:				
Skatttekjur	62,0%	63,4%	49,2%	51,4%
Framlög jöfnunarsjóðs	20,4%	20,3%	16,3%	16,6%
Aðrar tekjur	17,6%	16,3%	34,5%	32,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Laun og launatengd gjöld.....	59,6%	62,3%	52,9%	56,7%
Laun og launat. gjöld án breytinga lífeyrisskuldbindinga.....	58,4%	59,6%	52,0%	54,5%
Annar rekstrarkostnaður.....	30,9%	30,9%	30,8%	29,4%
Fjármagnsliðir, nettó.....	2,9%	5,0%	4,4%	6,7%
Rekstrargjöld og fjármagnsliðir.....	93,5%	98,2%	88,2%	92,8%
Rekstrarniðurstaða.....	2,8%	-2,1%	5,9%	1,2%
Í þúsundum króna á íbúa:				
Rekstur:				
Skatttekjur og jöfnunarsjóður.....	1.243	1.231	1.238	1.228
Aðrar tekjur.....	266	239	653	580
Rekstrartekjur samtals.....	1.509	1.471	1.891	1.807
Rekstrargjöld, fjármagnsliðir og skattar.....	1.449	1.462	1.764	1.747
Rekstrarniðurstaða ársins (regluleg starfsemi).....	59	8	127	60
Efnahagur:				
	A hluti		A og B hluti	
	Árið 2024	Árið 2023	Árið 2024	Árið 2023
Eignir.....	2.433	2.270	3.606	3.380
Eigið fé.....	941	845	1.523	1.364
Skuldir og skuldbindingar.....	1.491	1.425	2.083	2.016
Aðrar lykiltölur:				
Veltufjárhlutfall.....	1,19	1,35	1,10	1,17
Eiginfjárhlutfall.....	0,39	0,37	0,42	0,40
Heildarskuldir og skuldbindingar sem hlutfall af tekjum.....	99%	102%	110%	116%
Skuldahlutfall skv. reglum um fjárhagsleg viðmið sveitarf.....	54%	56%	75%	80%

Skýringar

23. Yfirlit um lykiltölur (framhald)

Breyting á íbúafjölda

	2024	2023
Íbúafjöldi í árslok.....	20.050	19.812

Heildartekjur sveitarfélagsins og heildargjöld í hlutfalli af heildartekjum greinast þannig, í þúsundum króna, á verðlagi hvers árs.

Tekjur	2024	Hlutfall af heildartekjum	2023	Hlutfall af heildartekjum	2022	Hlutfall af heildartekjum
Útsvör.....	15.859.745	41,8%	14.954.700	43,5%	13.410.298	44,0%
Fasteignaskattar.....	2.801.585	7,4%	2.462.338	7,2%	2.100.624	6,9%
Framlög úr Jöfnunarsj. sveitarf.....	6.169.164	16,3%	5.127.337	14,9%	4.590.238	15,1%
Skatttekjur.....	24.830.494	65,5%	22.544.375	65,5%	20.101.160	66,0%
Þjónustutekjur.....	9.134.022	24,1%	8.097.556	23,5%	7.266.580	23,8%
Eignatekjur.....	1.645.751	4,3%	1.546.782	4,5%	1.259.859	4,1%
Endurgreiðslur.....	1.079.825	2,8%	1.147.089	3,3%	1.535.161	5,0%
Aðrar tekjur.....	1.224.882	3,2%	1.068.887	3,1%	316.378	1,0%
Heildartekjur samtals.....	37.914.974	100,0%	34.404.688	100,0%	30.479.139	100,0%

Gjöld

Launaliðir.....	20.066.276	52,9%	19.229.454	55,9%	17.279.860	56,7%
Annar rekstrarkostnaður.....	11.683.884	30,8%	10.116.132	29,4%	8.907.091	29,2%
Afskriftir.....	2.178.177	5,7%	2.094.756	6,1%	1.865.910	6,1%
Fjármagnsliðir, nettó.....	1.680.391	4,4%	2.501.998	7,3%	2.881.389	9,5%
Áhrif hlutdeildarfélaganna.....	(32.531)	-0,1%	(49.538)	-0,1%	(53.968)	-0,2%
Skattar.....	120.632	0,3%	75.615	0,2%	30.359	0,1%
	35.696.828	94,1%	33.968.416	98,7%	30.910.641	101,4%
Rekstrarniðurstaða.....	2.218.146	5,9%	436.272	1,3%	(431.502)	-1,4%

Í þúsundum króna á íbúa

Íbúafjöldi.....	20.050	19.812	19.559
Heildartekjur.....	1.891	1.737	1.558
Skatttekjur á íbúa.....	1.238	1.138	1.028
Launaliðir.....	1.001	971	883
Annar kostnaður og afskriftir.....	691	616	551
Fjármagnsliðir, nettó.....	84	126	147

Skýringar

23. Yfirlit um lykiltölur (framhald)

Í þessu yfirliti er borin saman ráðstöfun skatttekna til einstakra málaflokka í A hluta síðustu þrjú ár. Þjónustutekjur og aðrar tekjur sem tilheyra einstökum málaflökkum hafa verið dregnar frá gjöldum viðkomandi málaflokks. Fjárhæðir eru í þúsundum króna á verðlagi hvers árs.

Aðalsjóður	Hlutfall af		Hlutfall af		Hlutfall af	
	2024	skatttekjum	2023	skatttekjum	2022	skatttekjum
Skatttekjur.....	26.244.303	100,0%	23.837.012	100,0%	21.229.383	100,0%
Félagsþjónusta.....	(6.323.809)	24,1%	(5.687.723)	23,9%	(4.951.292)	23,3%
Heilbrigðismál.....	(31.508)	0,1%	(30.548)	0,1%	(28.026)	0,1%
Fræðslu- og uppeldismál.....	(11.864.373)	45,2%	(10.653.514)	44,7%	(9.624.833)	45,3%
Menningarmál.....	(1.205.782)	4,6%	(1.127.435)	4,7%	(998.465)	4,7%
Æskulýðs- og íþróttamál.....	(2.969.850)	11,3%	(2.811.541)	11,8%	(2.377.899)	11,2%
Brunamál og almannavarnir.....	(300.284)	1,1%	(317.977)	1,3%	(326.155)	1,5%
Hreinlætismál.....	20.271	-0,1%	(30.278)	0,1%	(10.275)	0,0%
Skipulags- og byggingamál.....	(244.372)	0,9%	(318.180)	1,3%	(220.457)	1,0%
Umferðar- og samgöngumál.....	(1.589.763)	6,1%	(1.404.771)	5,9%	(1.160.012)	5,5%
Umhverfismál.....	(483.290)	1,8%	(431.905)	1,8%	(408.875)	1,9%
Atvinnumál.....	(136.458)	0,5%	(137.240)	0,6%	(125.972)	0,6%
Sameiginlegur kostnaður.....	(1.378.394)	5,3%	(1.208.598)	5,1%	(1.112.345)	5,2%
Breyting lífeyrisskuldb.....	(357.799)	1,4%	(1.162.588)	4,9%	(1.131.139)	5,3%
Fjármagnsliðir.....	708.769	-2,7%	723.561	-3,0%	454.947	-2,1%
Aðalsjóður samtals.....	87.661	-0,3%	(761.725)	3,2%	(791.413)	3,7%
A hluta stofnanir						
Eignasjóður gatna.....	277.147	-1,1%	328.944	-1,4%	210.713	-1,0%
Fasteignir Akureyrarbæjar.....	525.390	-2,0%	78.809	-0,3%	(212.160)	1,0%
Framkvæmdamiðstöð.....	(56.422)	0,2%	(100.045)	0,4%	(33.208)	0,2%
Sveitarsjóður A hluti.....	833.777	-3,2%	(454.017)	1,9%	(826.068)	3,9%

24. Fjárhagsáætlun

Fjárhagsáætlun sem birt er í rekstrarreikningi, sjóðstreymi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins er samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins að teknu tilliti til þeirra viðauka sem gerðir voru vegna ársins 2024. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags- áætlun	Viðaukar við fjárhags- áætlun	Fjárhags- áætlun með viðaukum
Rekstrartekjur						
Útsvör og fasteignaskattar.....	18.150.000	540.000	18.690.000	18.075.200	540.000	18.615.200
Framlög Jöfnunarsjóðs.....	5.251.500	746.691	5.998.191	5.251.500	746.691	5.998.191
Aðrar tekjur.....	4.610.560	188.934	4.799.494	10.390.606	1.229.054	11.619.660
	28.012.060	1.475.625	29.487.685	33.717.306	2.515.745	36.233.051
Rekstrargjöld						
Laun og launatengd gjöld.....	16.509.726	1.054.323	17.564.049	18.652.874	1.082.085	19.734.959
Hækkun lífeyrisskuldbindinga.....	800.000	0	800.000	800.000	0	800.000
Annar rekstrarkostnaður.....	8.544.643	578.019	9.122.662	9.029.548	1.618.140	10.647.688
Afskriftir.....	1.133.479	18.996	1.152.475	2.344.867	(147.561)	2.197.306
	26.987.848	1.651.338	28.639.186	30.827.289	2.552.664	33.379.953
Rekstrarniðurstaða án fjármuna- tekna og fjármagnsgjalda.....	1.024.212	(175.713)	848.499	2.890.017	(36.919)	2.853.098
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld.....	(1.431.489)	(48.888)	(1.480.377)	(2.418.716)	(20.521)	(2.439.237)
Tekjuskattur.....	0	0	0	21.800	0	21.800
Rekstrarniðurstaða.....	(407.277)	(224.601)	(631.878)	493.101	(57.440)	435.661

Skýringar

25. Samanburður sjóðstreymisáætlana

Í neðangreindu yfirliti er gerð grein fyrir sjóðstreymisáætlun fyrir árið 2024 samkvæmt upphaflega samþykktri fjárhagsáætlun sveitarfélagsins að teknu tilliti til þeirra viðauka sem gerðir voru vegna ársins 2024. Fjárhagsáætlun með viðaukum er birt í rekstrarreikningi og öðrum skýringum ársreikningsins til samanburðar við rauntölur ársins.

	A hluti			A og B hluti		
	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum	Upphafleg fjárhags-áætlun	Viðaukar við fjárhags-áætlun	Fjárhags-áætlun með viðaukum
Rekstrarhreyfingar						
Rekstrarmiðurstaða ársins.....	(407.277)	(224.601)	(631.878)	493.101	(57.440)	435.661
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:						
Reiknaðar afskriftir.....	1.133.479	18.996	1.152.475	2.344.867	(147.561)	2.197.306
Verðbætur og gengismunur.....	973.808	(10.275)	963.533	1.497.067	42.094	1.539.161
Tekjuskattur og aðrar breyt.....	0	0	0	(2.000)	0	(2.000)
Gjaldfærð lífeyrisskuldbinding.....	800.000	0	800.000	800.000	0	800.000
Veltufé frá rekstri (til rekstrar)	2.500.010	(215.880)	2.284.130	5.133.035	(162.907)	4.970.128
Breytingar á rekstrartengdum						
eignum og skuldum.....	48.381	0	48.381	38.381	0	38.381
Greitt vegna lífeyrisskuldb.....	(450.000)	0	(450.000)	(450.000)	0	(450.000)
Samtals	(401.619)	0	(401.619)	(411.619)	0	(411.619)
Handb. fé frá rekstri (til rekstrar)	2.098.391	(215.880)	1.882.511	4.721.416	(162.907)	4.558.509
Fjárfestingarhreyfingar						
Fjárf. í varanl. rekstrarfjárm.....	(3.105.500)	(542.000)	(3.647.500)	(6.148.000)	(292.000)	(6.440.000)
Gatnagerðargjöld.....	800.000	(20.000)	780.000	800.000	(20.000)	780.000
Langtímakröfur, breyting.....	84.126	(6.379)	77.747	83.178	(4.699)	78.479
Fjárfestingarhreyfingar	(2.221.374)	(568.379)	(2.789.753)	(5.264.822)	(316.699)	(5.581.521)
Fjármögnunarhreyfingar						
Viðsk.st. eigin fyrirt., breyting.....	91.110	191.865	282.975	0	0	0
Tekin ný langtímalán.....	1.100.000	0	1.100.000	2.500.000	0	2.500.000
Afborganir langtímalána.....	(1.219.236)	116.227	(1.103.009)	(1.700.709)	(5.894)	(1.706.603)
Fjármögnunarhreyfingar	(28.126)	308.092	279.966	799.291	(5.894)	793.397
Hækkun (lækkun) á handb. fé.....	(151.109)	(476.167)	(627.276)	255.885	(485.500)	(229.615)
Handbært fé í ársbyrjun.....	2.262.681	199.683	2.462.364	2.739.698	(173.901)	2.565.797
Handbært fé í árslok.....	2.111.572	(276.484)	1.835.088	2.995.583	(659.401)	2.336.182
Fjárfestingar og fjármögnun án greiðsluáhrifa:						
Nýjar leigugeignir	0	(764.535)	(764.535)	0	(764.535)	(764.535)
Nýjar leiguskuldir	0	764.535	764.535	0	764.535	764.535

Yfirlýsing um stjórnarhætti og ófjárhagslegar upplýsingar

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Um stjórnarhætti sveitarfélagsins gilda sveitarstjórnarlög nr. 138/2011, með síðari breytingum, og samþykkt um stjórn sveitarfélagsins og fundarsköp sem samþykkt var í bæjarstjórn 14. desember 2021 og samþykkt um verkefni bæjarráðs sem samþykkt var í bæjarstjórn 14. desember 2021. Bæjarstjórn er kjörin í almennum kosningum af íbúum sveitarfélagsins á fjögurra ára fresti.

Bæjarstjórn ber ábyrgð á því að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits og það sé formlegt, skjalfest og sannreynt reglulega. Innra eftirlit á að vera til þess fallið að veita vissu um að sveitarfélagið nái árangri og skilvirkni í starfsemi í samræmi við markmið sveitarfélagsins og að það veiti áreiðanlegar og réttmætar fjárhagsupplýsingar til ytri aðila og það hlíti lögum og reglum sem gilda um starfsemina.

Um áhættustýringu er vísað til ákvæða í VII. kafla sveitarstjórnarlaga, s.s. um fjárstjórnarvald, bindandi áhrif ákvörðunar um fjárhagsáætlun ársins, ábyrga meðferð fjármuna, miklar fjárfestingar og skuldbindingar og takmarkanir er varða veðsetningar og ábyrgðaveitingar. Sveitarfélagið fer að ákvæðum sveitarstjórnarlaga hvað þetta varðar.

Fjöldi fulltrúa í bæjarstjórn og nefndum, ráðum og stjórnun á vegum sveitarfélagsins er tilgreindur í samþykkt um stjórn og fundarsköp sveitarfélagsins sem aðgengileg er á heimasíðu þess. Á heimasíðunni má einnig sjá hverjir sitja í einstaka nefndum, ráðum og stjórnun.

Í 2. tölulið 44. gr. sveitarstjórnarlaga kemur fram regla um kynjahlutföll í nefndum sem bæjarstjórn velur í. Sveitarfélagið gætir að þessum reglum við skipan í nefndir. Að því er bæjarstjórnina varðar ræðst samsetningin af röðun á framboðslista og niðurstöðu kosninga til sveitarstjórnar. Í bæjarstjórn eru 5 fulltrúar karlar og 6 fulltrúar konur. Þar sitja nú fulltrúar með ólíkan bakgrunn og menntun.

Um siðareglur og góða starfshætti er fjallað í 29. gr. sveitarstjórnarlaga. Akureyrabær hefur sett siðareglur kjörinna fulltrúa, dags. 17. september 2019, sem eru aðgengilegar á heimasíðu sveitarfélagsins.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 eru sveitarfélög sjálfstæð stjórnvöld sem stjórnað er af lýðræðislega kjörnum sveitarstjórnunum í umboði íbúa sveitarfélagsins. Sveitarfélagið sinnir þeim verkefnum sem því er falið lögum samkvæmt, m.a. varðandi fræðslu- og uppeldismál, félagsþjónstu, æskulýðs- og íþróttamál, menningarmál, hreinlætismál og umhverfismál. Jafnframt fylgir það kröfum sem gilda um starfsemi þess í öðrum lögum, s.s. stjórnarsýslulögum, lögum um jafna stöðu og jafnan rétt kvenna og karla og lögum um opinber innkaup.

Engin veruleg frávik hafa verið greind af hálfu opinberra eftirlitsaðila eða endurskoðenda hvað varðar starfsemi sveitarfélagsins sem tengist umhverfis, félags- og starfsmannamálum, mannréttindamálum eða spillingar- og mútumálum.